בע"ה י"ג בטבת תשע"ו
25/12/2015
גליון מס' 2928

עלים

עלון קביוץ סעד

פרשת ויחי

זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ עַל צִידֹן. בראשית מט, יג
ולא הייתה צידון אלא בנחלת אשר, שנאמר בו 'עַד צִידוֹן רַבָּה' (יהושע יט, כח).

אלא כשבאו לחלק, אמר לו זבולון לאשר, קח נחלתי ותן לי נחלתך, שאין בכוחי לירש נחלתי שגדולה היא. ולמה הייתה גדולה, שזבולון מבני לאה ואשר מבני השפחה. לקחה אשר ולא ירשה, שנאמר 'וַיֵּשֶׁב הָאֲשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ' (שופטים א, לב).

מה נתן לו הקב"ה לזבולון בשכרו? שהכה את סיסרא וזכה בשללו, שנאמר 'זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת' (ה, יח).

בירור הסתירה במיקום הגאוגרפי של הנחלות.

(מתוך ספר מדרשיו של רונן אחיטוב – "צוהר תעשה לתיבה")

שעור פרשת שבוע לאחר התפילה – תמי דרור

שבת ויחי		ימי החול	
הדלקת נרות	16:24	זמן תפילין /טלית	05:47←05:44
מנחה 14:00	16:35	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית א'	06:45	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	09:14←09:11
מנחה 12:30, 13:30	16:24	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	16:35
		שקיעה	16:49←16:44
צאת השבת	17:21	ערבית	20:10

שבת שלום

אחות תורנית: חגית קאופמן

בנות צעדה עלי שור – נשים סביבות יוסף

ברכת יעקב לבנו האהוב יוסף פותחת בשורה:

בֵּן פֹּרָת **יוֹסֵף** בֵּן פֹּרָת עֲלֵי עָיִן **בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי שׁוּר**. מי הן הבנות הצועדות עלי שור? מי הנשים שסביב יוסף יפה התואר?

רש"י מסביר "בנות צעדה עלי שור - בנות מצרים היו צועדות על החומה להסתכל ביופיו. ובנות הרבה צעדה, כל אחת ואחת במקום שתוכל לראותו משם," זה אכן הפרוש המקובל. והוא מתמקד בדקדוק, בנות ברבים וצעדה ביחיד. המדרש מוסיף תאור ספגוני: (בראשית רבה צט).

"בנות **צעדה עלי שור** וגו' את מוצא בשעה שיצא יוסף למלוך על מצרים, היו בנות מלכים מציצות עליו דרך החרכין והיו משליכות עליו שיריין וקטלין (עגילים וצמידים) ונזמים וטבעות כדי שיתלה עיניו ויביט בהן, אף על פי כן לא היה מביט בהן, אמר לו הקב"ה אתה לא תלית את עיניך והבטת בהן, חייך שאני נותן לבנותיך צעידה בתורה, מהו צעידה, פרשה. "ומי הן בנות אלו של העתיד, בנות צלופחד, בן חפר, בן מכיר, בן מנשה, בן יוסף! זהו פירוש המסתכל על ברכת יעקב ליוסף כנבואה לעתיד לבוא.

ומניין לנו שיוסף לא תלה עיניו בבנות המלכים? יכול המדרש לעשות קל וחומר,(מאחורי הקלעים), אם מאשת פוטיפר ברח, כאשר הוא עבד והיא שרה תקיפה ושולטת בו, ודאי שלא תלה עיניו בבנות הארץ כאשר הוא משנה לפרעה.

ספר עושה פלא שכתבו יוסף שבתי פרחי (1845) מקשר את הפסוק "בנות צעדה עלי שור" להגעתו של יעקב למצרים.

"למחרתו בבוקר, יצא יוסף עם מרכבתו עם כל גדולי מצרים עימו וכל המון תושבי העיר, וכל החיל הגדול אנשי המלחמה, כולם מלובשים שש וארגמן, ומקושטים בתכשיטי זהב וכסף עם כל כלי זיינם. ויצאו כולם לקראת יעקב בתופים ובמחולות ובכינורים ובמצילתיים וכל מיני כלי שיר, ומפזרים מיני בשמים בכל הדרך שנרעש העולם מהקלות וקול המולה. **וכל נשי מצרים עלו על הגגות ועל החומות בתופים ובמחולות להקביל פני יעקב...** וכשנתקרב יעקב וראה לכל אותו עם רב, וכל גדולי מצריים וכל הגיבורים והפרשים והחיילים. כולם שרים גיבורי חיל, בחורי חמד. מלובשים בשווה בסדר נאה ויפה. ובאמצעיתם איש אחד יושב על מרכבתו, חמד בחורים, יפה אף נעים, כגובה ארזים גובהו. בלבוש מלכות שש וארגמן לבושו וכתר מלכות בראשו, ורביד זהב על צווארו, ערב לו עד מאד. וישאל ליהודה ויאמר לו בחיי פניך בני, תאמר לי אם מלך מצרים הוא זה האיש הבא לקראתנו, יושב בעגלה לבוש כמלך וכתר מלכות בראשו ועתה ירד ממרכבתו להיכן הוא הולך. יהודה השיבו , ישמח לבך אדוני אבי כי בנך יוסף הוא זה שה' נתן לו הוד מלכות".

תיאור יפה של יוסף פרחי אשר חיבר את הספר בליוורנו שבאיטליה, וראה בוודאי את המשמר השוויצרי בוותיקן ודומים לו. יוסף פרחי מרחיק את רעיון ה"תשוקה" של נשות מצריים ומעבירה להבעת כבוד ליוסף השליט ואביו.

אך מי האישה שסובבת את יוסף רוב חייו? זו אסנת אשתו.

מה אנו יודעים עליה מן התנ"ך? את מעמדה בלבד.

"וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן לוֹ אֶת **אָסְנַת** בַּת פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם:

האם פוטיפרע הוא פוטיפר? גם זה לא ברור. אך מדובר בנערה מיוחסת וחשובה.

המדרש מייחס לאסנת יחוס חשוב עוד יותר.

(מסכתות קטנות מסכת סופרים פרק א הלכה ה): "בת שש שנים הייתה דינה כשהולידה את אסנת משכם... מכאן ואילך הוסיף המבין דעת, וירד מיכאל (המלאך) והוליכה לבית פוטיפר".

וגם לכך ישנה הרחבה מאוחרת: (מדרש אגדה, בובר בראשית פרק מא)

"בת פוטיפרע! והלא בת דינה הייתה, ושמענו כשבא יעקב אבינו משכם, כתב על טס של זהב, כל מה שאירע להם עם חמור בן שכם, וכשילדה דינה את אסנת, נתן הטס על צווארה, והשליכה בחומת מצרים, אותו היום יצא פוטיפר לטייל עם נעריו והגיעו עד לחומה, שמע קול בכיית ילוד, אמר אל נעריו הביאו לי את הילד הזה, וראה את הטס ואת המאורעות, אמר פוטיפר לעבדיו זאת הבת בת גדולים היא, הוליכוה לביתי והביאו לה מינקת, ובעבור שגדלה נקראת בתו".

אם כך יוסף נשא לאשה בידיעה או שלא בידיעה את בת אחותו מאב, את אסנת.
בספר "יוסף ואוסנת" שנכתב ביוונית בשנת 100 לספירה, נכלל בספרים החיצוניים, ותורגם על ידי גבריאל צורן.
יש תיאור ארוך ורומנטי של מפגש אוסנת היפה, עם יוסף .
אוסנת מבקשת בפגישתם הראשונה בבית פוטיפר לנשקו, ואז אומר יוסף:
"לא יאה לאיש א-לוהים, אשר פיו יברך אל חי ... כי יישק לאשה נוכריה, אשר פיה יברך פסילים מתים אילמים, ואשר תאכל משולחנם לחם... אלא איש ירא א-לוהים יישק לאימו ולאחותו, בת משפחתו, ולאשה שוכבת חיקו, אשר פיהן יברך אל חי.
כמו אשר גם לאשה יראת א-לוהים לא יאה לנשק איש נוכרי, כי תועבה היא מלפני הא-לוהים. וכאשר שמעה אוסנת את דברי יוסף ותכאב מאד ותאנח, ותנעץ עיניה ביוסף ותמלאנה דמעות, ויראנה יוסף ויחמול עליה מאד, כי היה יוסף ענוג ורחום וירא את הא-לוהים. וינף את ידו מעל לראשה ויאמר: וכאן הוא מבקש עליה ברכה ומכין את גיורה. "ה' א-לוהי אבי ישראל, העליון, האדיר, אשר נתן חיים לכל. ... אנא א-לוהים, חייה נא בתולה זו וברכה, וחדשנה ברוחך, וקוממה בידך הנסתרת, ותן לה חיים חדשים בחייך, ותאכל נא את לחם חייך, ותשתה מכוס ברכתך אשר בחרת בטרם תיוולד, ותבוא נא במנוחתך אשר הכינות לבחיריך".

יוסף יוצר גיור מלכתחילה, מבטן ומלידה, ומכין את מעברה, או חזרתה המלאה של אוסנת לדת ישראל. תאור מפורט מאד של נישואי יוסף ואוסנת על פי ספר יוסף ואוסנת ועוד מקורות, נמצא באגדות היהודים של לוי גינזבורג. מלאך בא אל אוסנת ומאכילה בחלת דבש מגן עדן, המלאך מבשר ליוסף על גיורה של אוסנת: "ויקומו גם שניהם ויתחבקו ויתנשקו לאות ברית עולמים בינותם. ואז מתקיימת חתונה מן האגדות. "ויחוגו את המשתה שבעה ימים... ויצו פרעה ויעבירו קול בכל ארץ מצריים לאמור: כל איש ואשה אשר לא יבוא אל משתה יוסף ואוסנת מות יומת, ובואו כל מצרים, ותהי השמחה רבה ועצומה עד מאד.
אני באמת מקווה עבור יוסף, שסבל הרבה בחייו, שהייתה לו זוגיות שמחה ועצומה עד מאד.
יוסף גבר שסבבוהו נשים, מדפי ספרים נכתבו על יוסף ואשת פוטיפר היא "זוליכה" בחלק מהמקומות, ועליה לא אפרט.

לכאורה סיכמנו את ה"נשים" שסביבות יוסף, את הבנות שצעדו עלי שור, אך עדיין לא.
מה אנו יודעים על האישה שאולי הייתה החשובה בחייו, **רחל אימו.**
מה הייתה מערכת היחסים בין יוסף לאימו רחל? לפי המדרש היה בן 6 כשנפטרה בלידתה את בנימין, מה היא בשבילו? ומה הוא בשבילה? לא מסופר לנו הרבה.
אומרת רחל בלידתה את יוסף: "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחְמָהּ: וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת חֶרְפָּתִי: וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר."
זהו! זה מפתיע. מנין קבלה רחל את התואר רחל אימנו "מאמא רוחל"
לא מספר בראשית, אלא מספר אחר הרבה יותר מאוחר, **מנבואתו של ירמיהו.**

וכך אומר ירמיהו כאשר העם הולך לגלות: (ירמיהו לא) כ״ה אָמַר ה׳ קוֹל בָּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים, רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ: כֹּה אָמַר ה׳ מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה , כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ, נְאֻם ה׳ וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב: וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם ה׳ וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם״.

פסוקי אבל ונהי נהדרים, היפים שיש, ומיד פסוקי נחמה אשר האבל מעצים את כוחם והם רלוונטיים בכל הדורות. כך נתקבעה רחל בזיכרון הלאומי, כזו שתסייע לנו מול אויבינו, ואנחנו כולנו בניה, בני פורת יוסף, מייחלים לישועתה.

ולסיום מי שהפליאה לספר לנו על רחל אימנו מליצת היושר של כולנו היא המשוררת הגדולה מרים ילן שטקליס, בשיר ״מעשה בפרוכת״ שהתפרסם בשנת 1952, אך כנראה נכתב, עוד הרבה קודם. ואביא מספר שורות משיר ארוך זה:

סבא שלי, סבא לבן, / סיפר לי ספור מעשה ישן / ישן נושן... מעשה ביונה ובגדי ובזאב מכשף, / ובפרוכת אחת, ובאימנו רחל, / תגן זכותה על כל בית ישראל. / ... יושבה ושוזרה אמנו רחל /

יושבה ומשלמֶת בתום ובחיבה / גדי קטן, גדי לבן ויונה באיבָּה. / אך עוד לא שלמה הפרוכת אלי! / הוי רב הדרך, אין קץ לסיפור... / הבא גאולה לעמך, אלי צור! / הבא גאולה לעמך הדווי, / הבא גאולה לעמך השבוי! / כנס פזורינו, הקם נחלתנו, במהרה בימינו, אמן ואמן.

מושקו רוע –

בנם של נאה (נ״ונ״ו) נ״ל וז׳כו תבדל״א רויק, נר בשביר

קהילה של ערבות

בפרשת השבוע, פרשת ויחי, מבקש יעקב מיוסף לעת זקנותו: ׳וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׳ (בראשית מז, כט). בפירושו לפסוק מצטט רש״י את דברי חז״ל: ׳חסד שעושין עם המתים הוא חסד של אמת, שאינו מצפה לתשלום גמול׳. מדי שנה, לאחר שאנו קוראים פסוקים אלו, חל יום הזכרון של פיפקה ז״ל (שלמה פריימן). כידוע, אין לפיפקה קרובי משפחה שיעלו לקברו או יאמרו קדיש ביום פטירתו. כקהילה שחרטה על דגלה את ערך הערבות, ניצבת בפנינו הזדמנות להוכיח ׳ערבות של אמת׳. לרגל יום פטירתו השלישי, נקדיש לעילוי נשמתו את השיעור השבועי בתנ״ך. משתתפים קבועים, חדשים ומוקירי זכרו מוזמנים להצטרף. כמו כן נתאמץ ונשתדל לערוך אזכרה מכובדת בבית העלמין.

יום שני, ט״ז בטבת, בשעה 9:30 – שיעור בספר שופטים (בית שקמה)

יום שלישי, י״ז בטבת, בשעה 16:00 – אזכרה בבית העלמין

הרב ארי

השבוע שחל–

בליל שבת - עסקנו בשיעור ההלכה בשאלה שאקטואלית ממש לנו, והיא: האם מותר להשתמש בארון הקודש ששימש בעבר לספרי התורה בבית המדרש, כארון ספרים לספריה התורנית? הרב הסביר שכלל הלכתי בסיסי מגדיר את ההיררכיה בקדושה וקובע כי: "מעלים בקודש ואין מורידין בקודש". אם כן, האם כלל זה חל גם על ארון הקודש שלנו?.. עמדנו על האלטרנטיבות השונות העומדות לשימוש בארון בעתיד אם נשלוף אותו ממקומו למטרת גניזה או מכירה (הן לא משהו..). השווינו זאת למקרים אחרים בהם התשובה היא ברורה כמו: איסור השימוש בקלף מספר תורה שנפסל - היות ולספר תורה קדושה משל עצמו והוא אינו רק כלי המשמש למצווה. לאחר שבחנו את הסוגיה מכל היבטיה, הגענו למסקנה ש.. נהגנו נכון!

בשבת - התמקדה כנרת סמואל בנוכחותה החזקה של המילה "ויגש" הפותחת בדרמטיות את הפרשה ומודגשת כנקודת מפנה לאחר הסתבכות העלילה. אל מי ניגש יהודה?? ובכן, על פי מגוון הפרשנויות החסידיות שהציגה כנרת בשיעורה, אותם נאגד לאגודה אחת, יהודה ניגש לבירור נוקב עם פנימיותו וחודר לשורש נשמתו - שלו עצמו. כך באמצעות ההתחברות לניצוץ האלוקי המשותף לשניהם, הוא סולל את 'דרכי הגישה' ללבו של ליוסף. וכדברי המשורר: "כולנו רקמה אנושית אחת חיה".

ביום ראשון - התקיימה אזכרה לחברנו למיכה רוזנטלר ז"ל במלאת עשר שנים לפטירתו. מדווח ומספר, יעקב גורן: "לאחר העלייה לקברו בבית העלמין התכנסו בני משפחה וחברים והעלו דברים לזכרו. הפתיחה היתה: מצגת תמונות על חייו של מיכה, מילדותו ועד לכתו מאתנו. תרצה אורן לימדה משניות לזכרו, בהן שזרה זכרונות על מיכה כמורה ומחנך שלה, וכאבא של חברתה הטובה אפרת. לאחר מכן נשא דברים בני פישר מקיבוץ מירב, המשמש כראש המינהל לחינוך התיישבותי. בהיות מיכה איש חינוך, מורה, מנהל בי"ס בסעד ומנהל בתיכון ביבנה – הקים מיכה מפעלי חינוך רבים. ביניהם ישיבת "אהבת התורה" בכוכב השחר, וה"משפחתון" בסעד. בני פישר סיפר על פעילותו באגף למנהל החינוך, האחראי בין השאר לפנימיות בהרבה מוסדות בארץ. הוא שיבח את קיבוץ סעד במפעלי החינוך שלו: בי"ס דעת – יסודי וחטיבת ביניים, חברת הנוער והמשפחתון. מעבר לכך שמיכה היה איש חינוך 'רציני', היה הוא גם – 'איש רעים להתרועע', אהב את המתיחה והבדיחה הטובה ולא "החזיק מעצמו" כאיש מכובד וחשוב. להיפך, ידע לשוחח עם כל אחד ואחת, לטפוח על השכם ולקרב כל אדם. אין ספק שהיתה זו אזכרה מכובדת ומרגשת, שנתנה ביטוי אמיתי לאדם שתרם רבות לחברה ולחינוך בסעד. יהי זכרו ברוך."

ביום שלישי - עשרה בטבת, התקיים בבית הספר, טקס זיכרון שאורגן על ידי כיתה ז'. הטקס כלל הדלקת שישה נרות שכל אחד מהם ייצג קהילה/מדינה אחרת כשלפני כל הדלקה הוקרא קטע על אותה הקהילה המקשר אותה לתלמיד המקריא. הנושא היה "ילדות במסתור", ואחרי הדלקת הנרות הוקראו קטעי יומנים ודברים שונים המלמדים על המצוקה של ילד מנותק מסביבתו במסתור זר. הייתה גם הצגה שהמחיזה את התלאות של שני ילדים שהוסתרו במשפחה נוצרית ונאלצו לעזוב מפחד של הלשנה. בין לבין הושרו שירים בליווי כלי נגינה. כל הקטעים היו קשורים למשפחות של ילדי הכיתה. השיא היה כשכל המוסתרים יצאו ממחבואיהם והגיעו לארץ ישראל, עין לא נותרה יבשה. יישר כוח לעושים במלאכה. – מדווחת: שושנה עברון.
בערב, התכנסנו במועדון לשמוע את סיפור חייו של דויד לייטנר – דוגו, יליד הונגריה, ששרד את השואה כנער ומתלווה היום כאיש עדות למסעות הנוער בפולין. על כך נרחיב ונספר אי"ה, בשבוע הבא.

יורם קימלמן

על טורניר הכדורסל שנערך בחנוכה

ביום שני - נר שמיני של חנוכה, התקיים טורניר כדורסל של שדות נגב. בטורניר השתתפו קבי ילדים ממעגלים, תושייה וסעד כמובן...

בקבי גילאי כיתות א-ג: ילדי סעד סיימו במקום השני. בקבי גילאי כיתות ד-ו: ילדי סעד סיימו במקום הראשון והמכובד!

הילדים היו מתוקים שמחים ומאושרים על החוויה ומעמד הזכייה. יישר כח לערן מוספי המדריך הדגול ולעוזריו הנאמנים: חגי שהם וסיני לזר.

בנוסף הילדים קיבלו במסגרת הטורניר חליפת קיץ וחורף, כדורסל, תיק מושקע, מערכת שעות, יומן שנה והדובדבן שבקצפת-מנוי למשחקי הבית של מכבי ת"א...

רביב והדס עמר

לדלית ולשחר רוטשטיין מגל טוב להולדת הבת ליאת -אור (שנולדה בחנוכה) לאפרים ולשרה גולן, ללאה ולמשה גולן, לאייבור ולאודרי ריבר ולכל המשפחה שתזכו להרבה שמחה ונחת!

תפילת נשים

השבת, פרשת "ויחי", י"ד בטבת תשע"ו, 26.12.15 תתקיים תפילת נשים במועדונית בשעה 09.15!

נתחיל בשיר הכבוד, נעבור להוצאת ספר תורה, קריאה בתורה, הפטרה ונסיים במוסף!

חימום לגוף וקריאה המחממת את הלב-מובטחים!

חברות ותיקות בקבוצה שלנו, חברות חדשות ואורחות -כולכן מוזמנות!

דברים שנשא יענקוש ניוון באירוע ההוקרה שנערך באור הנר

(לרגל פרישת סעד מהתארגנות הגזר של הקיבוצים עם תנובה, וסיום עבודתו של ימיני-מרכז ההתארגנות)

גזר וסעד הן שתי מילים כמעט נרדפות. כך אני זוכר את זה מילדות, וכידוע לכם אני לא כל כך צעיר. גזר וימיני הן מילים כמעט "תאומות סיאמיות" ובלתי ניתנות להפרדה. אני לא יודע אם כולכם יודעים, אבל אבי ז"ל היה זה שהקים ומיסד את ענף הגנת הצומח בסעד וימיני, כמנהל השלחין (כך קראו לענף הירקות של הגזר והתפ"א) של שנות ה-60 עבד איתו בצמוד. כל ערב היה שולח אותי אבא עם פתק לימיני (אז כמובן שעוד לא חלמו על טלפונים ומיילים בבתים) המכיל את כל הריסוסים המתוכננים למחרת. עוד זכור לי כילד שבשלחין ביקשו מכל העובדים לבוא לארוחת ערב בחדר האוכל עם חולצה בצבע אחיד כדי להקל על מנהל השלחין לאתר את עובדיו מתוך ההמון הסועד. הגוף הזה שנקרא "התארגנות הגזר" של הקיבוצים עם תנובה זכור לי רק כשכבר נכנסתי לעניינים של ריכוז ענף הגד"ש בסעד ובהמשך כמנהל בית האריזה.

אני לא בטוח במה שאומר עכשיו, אבל נדמה לי שאין לתופעה הזאת הנקראת "התארגנות הגזר" אח ורע בכל ההתארגנויות שאני, לפחות, מכיר בתחום. התארגנות וולונטארית של משקים המתאגדים לצורכי שיווק משותף, לאורך של כל כך הרבה שנים – בהבנה, בהקשבה, בעזרה הדדית, בהעברת אינפורמציה ובפיתוח של השווקים בארץ ובעולם. וכל זה אני אומר בזכות האנשים. האנשים שמשכו בחוטים הדקים אך היציבים של ההתארגנות, וידעו להתגבר על מכשולים ובורות בדרך ולהביא בסוף היום לשיתוף פעולה פורה ומועיל לכולם. ההוכחה הטובה ביותר לכך היא העובדה שמכל פעילויות תנובה בשוק הפירות והירקות בארץ הם בחרו להשאיר על כנה רק את התארגנות הגזר. הם בתנובה אמרו לנו במפורש – "אתם זן נדיר של אנשים, עם תרבות ארגונית מסודרת, שכדאי מאד להמשיך ולעבוד איתה לאורך שנים, עם רווחים לשני הצדדים". הרבה מקרדיט זה הוא בזכות אדם אחד, שידע לנווט את המכלול הזה לאורך כל כך הרבה שנים, ותרשו לי, במעמד מכובד זה, לומר לו תודה גדולה.

מי שמכיר אותי יודע שאני חסיד גדול של שיתופי פעולה. גם כשמתחרים על אותם השווקים יש עדיין ערך רב לשיתופי פעולה. בסה"כ אנחנו בסירה הזאת מול כל העולם, וכדי להמשיך ולשרוד בענף שכזה חייבים להמשיך ולשתף פעולה ולהחליק את כל המכשולים והמהמורות שבדרך. ככל שזה תלוי בי אני אמשיך להטות כתף לטובת שיתופי פעולה בין המגדלים ובין תחנות האריזה, והכימיה הטובה שנוצרה במהלך השנים תוכל להוביל את זה קדימה. אני מכיר בעובדה שזהו רגע קשה של פרידה מארגון, שהיינו שייכים אליו כל כך הרבה שנים. אבל, צריך לשים בצד את הנוסטלגיה והרגשות ולנסות להפיק מהמצב החדש את התועלת לנו ולכם, ויש עוד הרבה דברים שנוכל בהם להיעזר אחד בשני.

אני רוצה להזכיר כאן 2 אנשים יקרים הקשורים בעבותות של ברזל להתארגנות הגזר ושאינם איתנו היום: ג'ינג'י – שנפרד מאיתנו לפני שנה וחצי, והיווה אבן יסוד מרכזית בענף הגזר בסעד בניהולו את "הסכסכה" למעלה מ 20 שנה. הרבה מאד תובנות שיווקיות בפרט, וסתם על החיים בכלל למדתי ממנו, ובמיוחד על היחס החם שלו אל העובדים, שרובם ככולם הגיעו מהעיירה נתיבות. מספרים שכל ילד שני בנתיבות עבד פעם בסכסכת הגזר אצל ג'ינג'י.

איש יקר נוסף שנפרד מאתנו לאחרונה הוא אפלה מעלומים, שניהל את התארגנות הגזר למעלה מעשור. איש ישר דרך שפיו וליבו שווים ושכל כך חסר לנו, ובמיוחד לעלומים, בימים אלו. יהי זיכרם ברוך.

אני מברך אתכם על היוזמה המרגשת, ואומר תודה למארגני אירוע זה: מנחם, יוסי ואיתן ומודה לבעלי הבית באור הנר על האירוח המצוין, כרגיל. תודה רבה.

דיווחים מהשטח- פרוייקטים שונים

כביש הכניסה והכביש החדש מכיוון צומת בארי:

שני הכבישים סומנו השבוע על ידי המודד לקראת תחילת עבודה. אנו מעריכים כי העבודה תתחיל בימים הקרובים. אנו מזכירים לכולם שיש להיזהר מהיתדות המסומנות וכן - שאין להוציאן.

נראה לנו כי כביש הכניסה החדש מכיוון בארי מהווה שינוי משמעותי באיכות חיינו. אזור המגורים יהפוך לשקט ובטיחותי יותר, עם הסטת התנועה העיקרית (כולל התנועה המשקית) מאזור זה.

בתקופה הקרובה יתקיים דיון בדבר הסדרת השימוש בשערים השונים בקיבוץ.

נקודות איסוף גזם:

ליד מתחמי האשפה החדשים סומנו נקודות המיועדות לזריקת גזם. אנא הקפידו לזרוק את הגזם בנקודה המסומנת . ישנם מקומות שטרם סומנו, מכיוון שמתבצעת בניה בסמוך לנקודה זו. נקודת איסוף הגזם במתחם חניית גן כחול נמצאת מעבר למתחם האשפה בצד הקרוב לחניה. אנו מזכירים לציבור כי יש להוציא גזם בימי רביעי בלבד וזאת מכיוון שאיסוף הגזם נעשה בימי חמישי, ואין כל סיבה שערמות הגזם יעמדו בדרכים ציבוריות במשך כל השבוע.

חניית קלנועיות לבאי המתפרות:

מאז הוכשר המתחם התפעולי ונבנתה מדרכת האבנים המשתלבות שלצידו, ראינו כי קלנועיות החונות שם חוסמות את הדרך ושדה הראיה, ומהוות מפגע תעבורתי ובטיחותי. על מנת לצמצם את נוכחות הקלנועיות באזור זה, הוכשרה חנייה לקלנועיות בתוך המבנה המשמש להשלכת הכביסה המלוכלכת. הורחבה הכניסה למבנה, והגישה לקלנועיות היא מול דלת הכניסה למתפרות.

אנו מבקשים להשתמש בחניה זו ולא לחנות על שביל הולכי הרגל.

אליסף ואתי

מענף המזון

שימו לב לשינוי הזמנים:

שוק שישי: החל מהשבוע השוק ייסגר בשעה 11.30 (ולא בשעה 11.00).

ארוחת בוקר ביום שישי: החל מהשבוע תיסגר בשעה 9.30 (ולא בשעה 10.00).

קניית ארוחת צהריים של יום שישי: עד השעה 10.30 (ולא עד 10.00).

הרהורים של נושאי תפקידים בקיבוץ – בעקבות הצעתו של כרמל

כרמל הציע בעלון הקודם "לתעדף" חברי ותושבי הקיבוץ לתפקידים ציבוריים, על מנת לחזק את הקשר בין נושאי התפקידים לבין הקהילה

בשלהי תפקידי כמרכז - חינוך, אני מבקש לומר כי הרעיון הוא בהחלט חיובי ונכון בעיניי, כולנו מבינים את החשיבות של נושא תפקיד שגר במקום, מכיר את האנשים ואת הרגישויות השונות, את ההיסטוריה ואת ה"אני מאמין" הקיבוצי.

אלא שיש גם צד שני אותו אני מכנה: מחויבות הקהילה לנושאי התפקידים שבה.

לא קל להיות נושא תפקיד ציבורי בקיבוץ בו אתה חבר. בסופו של יום מדובר באדם שהגיע לתפקיד לא בגלל המשכורת הגבוהה הניתנת לבעלי תפקידים בקיבוץ אלא מתוך תודעת שליחות למקום בו הוא גר.

במקום קטן כשלנו, הוא לעיתים רבות נאלץ לקבל החלטות גם בניגוד לדעת חבריו הקרובים, שכניו ובני משפחתו.

כמובן שאין בעל תפקיד שחף מטעויות ולכן ביקורת היא כלי חשוב בעבודתו של כל נושא משרה. השאלה היא איך מעבירים ביקורת, ועד כמה.

לצערי, אין נושא תפקיד אחד בקיבוץ ששוחחתי איתו שלא סיפר לי על אדם אחד או יותר שהפסיקו לדבר איתו (!) בגלל שקיבל החלטה כזו או אחרת בניגוד לדעתו, ואין כמעט אדם כזה שלא "חטף" ביקורת ארסית, לא מכבדת ושלא תמיד מבוססת על אמת, אלא על שמועות וספקולציות. משום מה, נוטים תמיד לייחס לבעלי תפקידים בקיבוץ רוע או כוונות זדון. לא תמיד הביקורת מביאה בחשבון את השעות הרבות שהושקעו בבחינת נושא, בדרך כלל בפורום רחב של אנשים שהשקיעו מזמנם.

במצב הדברים הנתון, האנשים המוכנים ליטול על עצמם תפקיד בקיבוץ הולך ופוחת וגם נושאי התפקידים מפחדים יותר לקבל החלטות בגלל הביקורת הארסית הצפויה. אכן צודק כרמל בדבריו, יש לנו הרבה אנשים מוכשרים שהיו יכולים להצליח מאוד בתפקידי-ציבור אך חוששים מליטול אותו בגלל החשש מביקורת לא הגונה מבית.

אני חושב, ששומה על כל אחד ואחד מאיתנו לקבל על עצמו לשקול כמה פעמים לפני ביקורת שהוא משמיע כלפי נושא תפקיד, או למִצער, לברר עם בעל התפקיד את הנתונים לפני השמעת הביקורת.

ודבר נוסף: אם ברצוננו בבעלי תפקידים מאנשי הקיבוץ, אנו מוכרחים גם להימנע מפנייה אליהם "על השביל" ולכבד את ההפרדה המתבקשת בין זמן עבודתו של אדם לבין היותו חלק מתושבי המקום. העובדה שהאדם מתגורר לידינו ואנו פוגשים אותו מחוץ למקום עבודתו, אינה מתירה לנו לבלבל בין זמן עבודה לזמן שלאחר העבודה.

לסיכום: מינוי בעלי תפקידים ציבוריים מתוך הקהילה לאורך זמן, מחייב התחייבות קהילתית לשמירה על כבודם ועל זמנם הפרטי.

גדי סמואל

מועדון הסרט הטוב

ביום רביעי, י"ח טבת 30/12/15 בשעה 17:30

יוקרן בבית שיקמה הסרט: תפוחים מן המדבר

הסרט "תפוחים מן המדבר" מביא את סיפורה של רבקה אברבנאל, בת יחידה להורים מבית חרדי ירושלמי שמואסת בחייה. היא נחשפת בחשאי לעולם החילוני, ומתיידדת עם דובי, קיבוצניק צעיר מדרום הארץ. אביה הוא איש נוקשה ומריר, חושד שבתו הולכת "בדרכים עקומות" ומחליט לשדך אותה לשאלתיאל, אלמן עם ילדים. אמה ויקטוריה מזדעזעת מהרעיון, אך לא מעזה להמרות את פי בעלה. כשרבקה שומעת על השידוך היא בורחת אל הקיבוץ בו מתגורר דובי. רגע האמת מגיע כשמשפחתה מגלה היכן היא נמצאת. העימות הקשה מוביל לחשבון נפש ומציאות חדשה.

הסיפור מתרכז במסעה של ויקטוריה האם והנסיעה לקיבוץ, במהלך הביקור אצל בתה בקיבוץ היא מגלה ומבינה לא רק את בתה, אלא גם את עצמה וחייָהָ עם בעלה. הנורמות המסורתיות, עליהם גדלה והתחנכה משתנים והיא רואה באור חדש, שונה ומפתיע את חייה ואת יחסיה עם בני-משפחתה, (אחותה ובעלה). ניתן לומר שהסיפור הוא סיפור מסע פנימי ונפשי.

הסרט הוכיח עכשוויות מסוימת כשהחל את מסעו הקולנועי עם שלוש מועמדויות לטקס פרסי אופיר (שחקנית ושחקן משנה, עיצוב תלבושות), ואף התמודד בתחרות הישראלית של פסטיבל חיפה מעט לאחר מכן. בשני המקרים הוא יצא ללא פרסים, אך בחצי השנה שחלפה מאז ועד היום, הוא הוצג בפסטיבלים שונים ברחבי העולם.

שפת הסרט: *עברית* ***ז'אנר:*** *דרמה* ***במאי/ת:*** *אריק לובצקי, מתי הררי* ***שחקנים:*** *שלומי קוריאט, מורן רוזנבלט, ריימונד אמסלם, אלישע בנאי* **תסריטאי/ת:** אריק לובצקי, מתי הררי, סביון ליברכט ישראל (2014)

כולם מוזמנים: צעירים ומבוגרים – יומם כיבוד קל...

לציונה ולמיכאל פרקש מזל טוב לרגל נישואי הנכדה

מורן עב"ל אלון

בתם של רגנית ויואב מליח

מהכשרה במשק

"עוד שנה ועוד שנה הזמן הוא גלגל ענק, ומחר עוד יום שממרומיו נדאה למרחק".
אנחנו הולכים ומתקרבים לסיום השנה האזרחית, המשמשת גם כשנת העסקים שלנו. מטבע הדברים הלחץ גדול, ואנחנו משקיעים זמן רב להכנת תכנית המשק לשנה הבאה, וזאת לצד הפרויקט הגדול והמרוץ להשלמת בניית מפעל הגזר החדש, שכולנו תפילה ותקווה שיגרום לנו לדאות למרחקים (כנאמר בפתיח לעיל) נראה שבשל הלחץ, אציג את תכנית המשק של שנת 2016 לאישורו של הציבור, שלא כהרגלי, רק באמצע החודש הבא.

ובכל זאת ראוי לדווח, על כמה דברים נוספים:

- **מי שפד"ן** - שנים ארוכות מידי, קבלנו ממקורות את המים בחיבורי הצרכן שלנו בלחץ, שאיננו מאפשר השקיה טובה, ועל כן נאלצנו להתקין משאבות להרמת הלחץ, שעלו הרבה כסף בהתקנה, ולאחר מכן בהרבה אנרגיה לצורך השימוש. לשמחתנו ניתן לבשר שמזה זמן לא רב, אנחנו מקבלים את המים בלחץ ראוי, ובטקס קצר, נפרדנו מהשימוש במשאבות. יישר כוח לחברת מקורות.
- **שליטה על צריכת הדלק** - בשעה טובה ומוצלחת השלמנו את התקנת המערכת הממוחשבת (דלקנים וכדומה) שמאפשרת לנו לסגור ולשלוט בכלל השימוש בדלק, כולל הטרקטורים, והכלים החקלאיים.
- **רפת** - מזה זמן לא קצר שאנחנו מתקדמים, בדיונים והיערכות, לאפשרות של הגדלת הרפת, ועליה במכסת החלב שלנו, מ 4 מיליון ליטר / שנה היום, ועד לאפשרות לייצר 6 מיליון ליטר / שנה בעתיד.
התכנית הפיזית הנדרשת של הגדלת סככות, מכון חליבה חדש ומשופר ועוד, כבר הוכנה מזה זמן, ואנחנו נמצאים כרגע בשלבים מתקדמים, לקבלת הרישיונות וההיתרים לבצע את הפרויקט. אין בדיווח הזה משום בשורה על החלטה לצאת לביצוע, וזאת משום שיש עוד לבצע בדיקה כלכלית עמוקה ומפורטת, אבל נראה שבקרוב נהיה במצב, שאם נחליט לבצע זאת, נוכל לצאת לביצוע באופן מיידי.
- **תשתיות** - בימים אלו ולאחר משא ומתן לא פשוט, נצא לדרך בשני פרויקטים חדשים של תשתיות וחשוב לבשר שהצלחנו ששני הפרויקטים יבוצעו על ידי הקבלן הנפלא שעבד אצלנו בשיקום התשתיות בסעד, אנו מאמינים כי נוכל לסיים את הביצוע במהלך החודש וחצי הקרובים:
<u>ציר מזרחי</u> - קבלנו מימון חיצוני מקרן קיימת, לסלול ציר חדש, רחב, ומותאם להעברת התנועה מכיכר בארי החדשה, ועד לצומת של הנגרייה. (ובהמשך לשכונת שקד) הציר הזה יאפשר לנו, להעביר את כל התנועה החיצונית (ובוודאי זו המבוצעת במשאיות) לכניסה מכיוון הכיכר החדשה, ומשם, למפעל הגזר, לסיפן, לרפת, למטבח וכדומה. חלמנו זמן רב על ביצוע התוכנית הזו, והנה היא הולכת ונרקמת לנגד עינינו.
<u>ציר כניסה נוכחי</u> - זכינו בתקציב נכבד ממשרד התחבורה, לשפר את הכניסה הנוכחית לסעד. התוכנית היא לשדרג את ציר הכניסה, עד לחיבור עם מגרש החנייה ליד שרה רוזמן מחד (כולל חניית בריכה מסודרת) ומאידך לשדרג את הציר עד לכיכר חדר האוכל. כמוסכם עם משרד התחבורה, אנו נדרש לשאת ב 10% מעלות הפרויקט, סדר גודל כספי של כמאה אלף שקל.
כמובטח - אנחנו שנה וחצי לאחר "צוק איתן" והבית שלנו עובר מתיחת פנים מאד משמעותית לרווחת כולנו.

שבת שלום לכולם – חלוה

ביקור היסטורי

ביום ראשון האחרון, זכינו לביקור של מינהלת המינהל לחינוך התיישבותי, בראשותו של ד"ר בני פישר. המינהל לחינוך התיישבותי חולש באחריותו על שלושה מוסדות חינוך בסעד, חטיבת הביניים בבי"ס דע"ת, חברת הנוער "נקודת חן" ומשפחתון הדר. המשלחת כללה 10 מנהלי אגפים, והקדישה את כל היום להיכרות מעמיקה עם המוסדות השונים והאתגרים שמציבים בפנינו. מפאת חשיבותו של הביקור הצטרפו אלינו לאורך כל היום, ראש המועצה ומנהל מחלקת החינוך. פתחנו בקבלת פנים, היכרות אישית והצגה כללית של סעד במועדון. משם צעדנו לחברת הנוער ולאחר סיור והצגת הפעילות על ידי הצוות החינוכי, קיימנו מפגש מרתק עם חניכות ובוגרות של "נקודת חן. במשפחתון, פתחנו בקליפ מרגש מ"קפה הדר" בקיץ, אשר מלווה בשירו של חניך המשפחתון, שהולחן על ידי רועי גולן. ורד ושמואל סקרו את הפעילות והאתגרים וגם שם שמענו חניכה ובוגרת. בבית ספר דע"ת פגשנו את צוות ניהול החטיבה שהציג את העשייה החינוכית הענפה. צוות המנהל, התרשם מאד מהחטיבה וציין כי זוהי "שמורת טבע" חינוכית, בייחוד בנוגע לעניין איסור השימוש בטלפונים חכמים על ידי התלמידים בשטחה.

אחרי ארוחת צהריים חגיגית, התכנסו מנהלי בתי הספר הנוספים במועצה, ששייכים למינהל, לשולחנות עגולים אשר דנו בסוגיות חינוכיות מהשטח ובכך הסתיים היום. נדמה לי שהביטוי: "טוב מראה עיניים" ממצה את חשיבותו של יום זה. ההתרשמות של אנשי המנהל הייתה חזקה וטובה. אנו תקווה שהביקור יקדם את מערך הקשרים עם המינהל, שמצידו יסייע לנו בהתמודדות עם אתגרים חינוכיים, תפעוליים וכספיים בהפעלתם של המוסדות השונים, ויאפשר לנו להמשיך בעשייה ברוכה זו, המהווה ערך עליון בחיינו הקהילתיים. תודה גדולה לכל מי שהיה שותף בהכנת הביקור ובדאגה להצלחתו ולא אפרט, כי רבים וטובים הם.

המשך תנופת הפיתוח

כפי שפורסם, בימים אלו נכנס הקבלן לחידוש עבודתו בגזרות שונות: כביש הכניסה לסעד וכביש הביטחון החדש מזרחית לסעד. אין ספק שגם במקרה זה תהיינה הפרעות ויידרש שיתוף פעולה מלא מכולנו כדי שנצלח את העבודות, כמו בשלבים הקודמים. יש לנו סיבה טובה להיות אופטימיים, שכן מדובר באותו קבלן שביצע את סלילת הכבישים והמדרכות בחלקו הקודם של הפרויקט. למי ששם לב, העבודות בכיכר בארי מתקדמות והשער החדש כבר ממוקם. אני מקדם יחד עם אריאל את הדיון בנושא הפעלת השערים ולאחר שנגבש המלצה בהנהלת האגודה, נפרסם את הדברים לציבור הרחב, לקראת קבלת החלטה באסיפת האגודה.

עשרה בטבת

תודה לחמי מרכזת ועדת תרבות, שזיכתה אותנו במפגש מרתק עם "דוגו" שלימד אותנו איך ניתן למצוא כוחות גם משאול תחתיות. הסיפור המצמרר מתובל בהומור ושמחת חיים, טלטל את כל מי שהגיע למועדון ולשמחתי, בלטו בקהל צעירים רבים ובני נוער. לזכור ולא לשכוח.

ברכה והצלחה

בדיווח של עמוד"ש בשבוע שעבר קראנו על מינויו של אורן ברנע למזכיר ארגון מגדלי הירקות. כפי שציין נחמיה, יש בתפקיד חשוב זה היכולת להשפיע על חקלאי ישראל בכלל ועל החקלאות בקבה"ד ובסעד בפרט. הצלחה גדולה לאורן בתפקידו החדש.

קול ששון וקול שמחה

חן הלפרין ובח"ל ייטב כהן הודיעו על כוונתם להינשא בשעה טובה ומוצלחת. החתונה תתקיים בע"ה, ביום ראשון א' באלול (04.09), בגני הצבי. הזוג מתעתד להתחיל את דרכו בסעד.
מזל טוב לזוג הצעיר, להורים המאושרים לאה ואבי ולכל המשפחה.

שבת שלום, אור ושמחה לכולנו

נחום לנדאו

תודה

תודה גדולה לשרה רבלין שתרמה לבית שקמה ספרי תנ"ך לזכר בעלה- חיים רבלין ז"ל.

עד כה נאלצנו להשתמש בשעוריו של הרב ארי המתקיימים בבית שקמה בימי שני בבוקר, בספרים הנמצאים במועדון לחבר, אשר נתרמו אף הם על ידי המשפחה לזכרו של חיים ז"ל.

מעתה יש לנו את ספרי התנ"ך שלנו ובכך נחסכה מאתנו הטרחה לקחתם מהמועדון ולהחזירם למקומם בתום השעור.

יישר כח והרבה תודה!

יונה רוזנטלר

קבוצת ריצה לנשים

מתוכננת להיפתח קבוצת ריצה לנשים, פעמיים בשבוע, ע"י מדריכה בשם איילת אפשטיין מכפר עזה.

מדריכה מיומנת שתתאים את האימון לכל אחת עפ"י יכולותיה.

במוצ"ש הקרוב 26.12.15, יד' טבת יתקיים שיעור ניסיון.

נתכנס בשעה 21:00 ברחבת הכלבו.

מוזמנות בשמחה

הדס עמר